

[Etunimi Sukunimi]

Kunnanhallitus
Siuntion kunta

lausuntopyyntö 30.4.2020

Pikkala-Marsuddenin osayleiskaava

Siuntion kunta on pyytänyt Kuntaliitolta lausuntoa Pikkala-Marsuddenin osayleiskaavaehdotuksen lainmukaisuudesta ja erityisesti siitä, onko Pikkala-Marsuddenin osayleiskaava tulkittavissa paikalliseksi kaavaksi. Käytännössä kyse on siitä, missä määrin alueelle voidaan osoittaa uutta asutusta ilman, että se on maakuntakaavan vastaista.

Voimassa oleva maakuntakaava

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Pikkala-Marsuddenin osayleiskaava sijoittuu alueelle, joka on voimassa olevassa maakuntakaavassa osittain ns. valkoista aluetta. Osayleiskaava-alueen koilliskulma Kirkkonummen rajalla on maakuntakaavassa osoitettu taajamatoimintojen ja työpaikkojen alueeksi. Osayleiskaava-alueen luoteisosaa on maakuntakaavassa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä ja se rajautuu lännessä maakuntakaavassa osoitettuun Pikkalanjoen natura-alueeseen. Pikkalanjoen länsipuolella on maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueeksi osoitettu Störsvikin alue.

Maakuntakaavan sisältöä ja esitystapaa koskevan oppaan (MRL 2000 -julkaisusarja, opas 6, ympäristöministeriö) mukaan ”*maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kunkaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakunnallisia tai seudullisia tarpeita eikä niille siten lähtökohtaisesti tule myöskään kuntakaavoissa osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävää alueiden käyttöä.*” Voimassa olevassa maakuntakaavassa valkoiseen alueeseen onkin liitetty määräys: ”*Uudenmaan alueilla, joille maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kunnan tarpeiden mukaan osoittaa merkityksellään paikallisena kaikkia maankäyttömuotoja.*”

Uusimaa-kaava 2050 -ehdotus

Uudenmaan liiton maakuntahallitus on 27.4.2020 hyväksynyt ns. Uusimaa-kaavan ja päättänyt esittää kaavan hyväksymistä 9. kesäkuuta kokoontuvalle maakuntavaltuustolle. Uusimaa-kaava kumoaa voimaan tullessaan Uudellamaalla voimassa olevat ja

[Etunimi Sukunimi]

lainvoimaiset maakuntakaavat lukuun ottamatta Östersundomin aluetta ja neljännen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua.

Uusimaa-kaava on voimassa olevia Uudenmaan maakuntakaavoja strategisempi ja yleispiirteisempi. Siuntiossa kuntakeskus on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja muun asutuksen suunnittelua ohjaavat maakuntakaavan yleiset määräykset. Ne edellyttävät muun muassa, että alue- ja yhdyskuntarakennetta tulee kehittää olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen, olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen, viherrakennetta ja sen eheyttä vaalien sekä ympäristön erityiset arvot huomioon ottaen. Erityistä ”valkoisen alueen” -käsitettä kaavassa ei enää ole. Uusimaakaavan ideana onkin, että kunnilla on voimassa olevaan maakuntakaavaan verrattuna enemmän joustovaraa tarkentaa ratkaisuja paikallisiin olosuhteisiin.

Johtopäätökset

Pikkala-Marsuddenin alueella asuu nykyisin arviolta 300 asukasta pääosin pientaloissa. Osayleiskaavan toteutuminen merkitsisi alueen asukasmäärän lisäystä 600-800 asukkaalla 2040 mennessä. Uusi asutus tukeutuisi kehityskuvan mukaisesti ensisijassa Störsvikin alueeseen.

Siuntion omaan kokoon nähden tavoiteltu kasvu olisi melkoinen, mutta suhteutettuna koko seudun väestönkasvuun häviävän pieni. Voi olla, että maankäyttöratkaisun seudullisuuden arvioinnissa tulisi ottaa huomioon myös muiden kuntien tarve kehittää maankäyttöään ns. valkoisilla alueilla. Siihen ei kuitenkaan tässä yhteydessä ole mahdollisuutta.

Uusimaa-kaavan voimaantulo merkitsisi, että Pikkala-Marsuddenin osayleiskaavan maakuntakaavan mukaisuus punnittaisiin suhteessa paikallisiin olosuhteisiin ja maakuntakaavan yleisiin määräyksiin. Tällöin arvioitaisiin muun muassa, miten kaavaratkaisu hyödyntää olemassa olevaa rakennetta ja infrastruktuuria, vaalii viherrakennetta ja ottaa huomioon ympäristön arvot. Kyse olisi pitkälti samoista vaatimuksista, joita maankäyttö- ja rakennuslain mukaan laaditun yleiskaavan tulee muutoinkin täyttää.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jarkko Huovinen
Johtaja, Alueet ja yhdyskunnat

Anne Jarva
Kehittämispäällikkö

